

[Keuruun lukion sotahistorian kurssilaiset haastattelivat sotaveteraani Toivo Väliahoa talvisodan päättymisen 70-vuotismuistopäivän alla.](#)

[Toivo Väliaho](#)

[Linkkilista](#)

[Toivo Väliaho](#)

[Linkkilista](#)

[Kuva suurempana](#)

70 VUOTTA TALVISODAN PÄÄTTYMISESTÄ

Näin perintö siirty

Keuruun lukiolaiset haastattelevat veteraaneja sotahistorian k

KEURUU
Hanna Karjalainen

Keuruun lukion opiskelijat Samu Rantanen, 16, ja Edvin Nurmela, 16, kuuntelevat vakavana mutta kiinnostuneina Toivo Väliahon, 92, puhetta hänen kodissaan Pihlajavedellä. Pojat ovat lukion sotahistorian kurssin opiskelijoita. Väliaho kertoo talvisodasta ja poikien tehtäväksi jää laatia yhteenveto kuulemastaan.

Kurssin kuuluu myös kesällä tehtäviä matkoja Karjalan kannaksen taistelualueille ja se on houkutelut Rantanen ja Nurmela lankin kurssille. Kurssin kuuluvat haastattelut ovat tehokas tapa siirtää veteraanien perintöä nuoremmille sukupolville.
- Veteraanien kokemuksista on todella hieno kuulla, mistä et-

”Joka sanoo, ettei ole painajaisunia nähnyt, sanon sille, ettet missään ole ollutkaan. Kyllä sieltä joku vaiva jää.”

tiä sota on käyty, sanoi Rantanen.

- Tällaisia juttuja kuuntelisi vaikka kuinka pitkään, lisäsi Nurmela.

Väliaho puolestaan kehotti poikia suorittamaan varusmiespalveluksen, mutta korosti, ettei halua määrällä.

Soimista kotoisin oleva Väliaho oli talvisodan alkaessa varusmiehenä alipuseerikoulussa Mikkelissä. Nuoret alipuseerit hajotettiin täydennyksiksi eri osastoihin ja toisin kuin valtaosa keskisuomalaisista, Väliaho komennettiin Suomalaiselle Kevyt osasto 9:ään tammikuussa 1940.

- Yhtään tuttua ei siellä ollut. Mutta oli se helpompaa kuin seuraavassa sodassa tuttuja kansaa. Tuttuja oli lähempää määrää vaarallisiin tehtäviin, joissa kuolema uhkasi. Muuten se oli hyvä porukka, pohjoislaita kotoisin, osa lappalaisia.

Heläys jäi uniin

Kulmon rintaman sota oli paljolti partiooressua, vangi-

PERINNE TALTEEN

Lukion sotahistoriakurssilaiset Edvin Nurmela (vas.) ja Samu Rantanen tallensivat veteraanien perintöä opettaja Tapio Paappan (toinen oik.).

puksia ja tuhoamistehtäviä. Kannaksen kaltaista asemasta ei ollut.

- Partioitiin yhtä päätä, kevyt osastohan heitetään aina pahimpaan paikkaan. Eihän siellä vakituisia linjoja ollut ja teitoissa asuttiin. Huhtamällä mentiin. Lapinpojilla oli kolmimetriset sukset eikä ne mitään pelänny

Tehtävät käsittivät vankien sieppaamista, teiden katkaisua ja tuhoamistehtäviä. Vankeja otettiin paljon vain puhumalla. Erikoisin tapaus sattui, kun lastujen risteyksessä odotettiin vihollispartiota. Kolme miestä tuli ja heidän annettiin tulla ihan kohdalle.

- Karjaisiin ruki verh (kädet ylös), ensimmäinen pysähtyi

ja nosti kätet, mutta kaksi romahti suksiensa päälle maahan ja veti panokset piippuun. Se heläys on minut monta kertaa jälkepäin unista herättänyt, oli se niin vaarallista. Ja kun minä oli niin tohelo, että kivääri oli hihnassa selässä. No ne ei kerineet kääntyä ja ampua, sillä meidän konepistoolimies ei ollut ensi kertaa partiossa ja oli

varuillaan. Hän päästi viholliset yhdellä suihkulla.

Joku vaiva jää

Yksi 25 miehen porukka otettiin vangiksi isoilta nsotolta, jossa he istuivat apaattisina.

- Ne olivat jo niin alistuneita kylmässä. Varmaan vain odottivat, että joku heidät pelastaisi. Ei muuta kuin jonoissa vain lähde-

